

SKJERPET KONTROLL AV PCB

2394
2008



PCB-merket kan bestilles hos Ruteretur.

PCB ble forbudt å bruke i 1980.

PCB brytes nesten ikke ned i naturen. Stoffet samler seg i fettrikt vev og finnes igjen i mennesker og dyr. PCB kan blant annet føre til kreft, skader på immun- og nervesystemet samt skade reproduksjonsevnen.

Regelverket for håndtering av PCB-holdige produkter finnes i avfallsforskriften og i produktforskriften.

Miljøvernmyndighetene har en handlingsplan for å hindre ny tilførsel av PCB og redusere utslipp fra eksisterende forekomster i miljøet.

Skjerpet kontroll av PCB-kondensatorer i lysarmatur og isolerglassruter i 2008

Fristen er ute for innendørs PCB-kondensatorer i lysrørarmatur og utendørs damplamper. Siste frist for PCB-kondensatorer i utendørs lysrørarmatur er 1. juli 2008. Fylkesmennenes miljøvernavdelinger og SFT vil i 2008 kontrollere at PCB-holdige kondensatorer i lysarmatur allerede er faset ut, eller vil bli faset ut etter kravene. Miljøvernmyndighetene vil også kontrollere at PCB-holdige isolerglassruter er merket og at de behandles som farlig avfall når de kasseres.

PCB i lysarmatur er forbudt

Har du et bygg fra 1960 – 1980 må du kunne sannsynliggjøre at bygget ikke har PCB-holdige kondensatorer i bruk. Utfasingsfristen 1. januar 2008 gjelder for innendørs lysrørarmatur med PCB-kondensatorer fra 1965 – 1979 og i damplamper (ute og inne) fra 1960 – 1979. For PCB-kondensatorer i utendørs lysrørarmatur er utfasingsfristen 1. juli 2008. PCB-holdige kondensatorer finnes "over alt", blant annet i landbruks-, kontor-, industri- og lagerbygg, skoler, sykehus, lysløyper og gatelys.

Nye lysarmaturer er mer effektive, gir mer lys og bruker mindre strøm. Kostnaden ved å bytte lysarmatur blir derfor fort spart inn.

Returordningen for PCB-kondensatorer:

Lysarmaturer med PCB-holdige kondensatorer eller løse PCB-kondensatorer, kan fortsatt leveres som elektro-avfall (EE-avfall). Både private og næringsdrivende kan levere elektro-avfall gratis til 163 mottak og 16 behandlingssteder i Norge. Private kan også levere EE-avfall gratis til alle kommunale avfallsmottak og butikker som selger tilsvarende varer. Renas AS driver en returordning som tar i mot EE-avfall. PCB-kondensatorer kan også leveres som farlig avfall. Ingen trenger å være redde for å bli anmeldt for å levere PCB-

kondensatorene. Avfallsselskapene skal ikke rapportere til miljøvernmyndighetene hvem som leverer inn PCB-kondensatorer.

PCB i isolerglassruter

Norske isolerglassruter produsert i perioden 1965 – 1975 og importerte ruter produsert fram til 1980, inneholder som oftest PCB i forseglingslimet rundt glasset. PCB-ruter er fortsatt lovlig å ha i bruk, men de skal merkes om PCB-holdige. Eier av bygget er ansvarlig for at rutene blir merket. PCB-merker kan bestilles hos Ruteretur AS:

www.ruteretur.no

Det er forbudt å gjenbruke eller omsette PCB-holdige isolerglassruter. Når slike ruter tas ut, må de leveres som farlig avfall.

Returordningen for PCB-isolerglass

Ruteretur AS er opprettet for å sikre innlevering av kasserte PCB-ruter. Alle importører og produsenter av isolerglassruter er pliktige til å finansiere en innsamlingsordning for kasserte PCB-holdige isolerglassruter.

PCB er farlig avfall

Når et bygg pusses opp eller rives, må man forsikre seg om at avfall med PCB blir tatt forsvarlig hånd om. PCB-holdig avfall kan ikke disponeres fritt. Generelt skal PCB-holdig avfall leveres som farlig avfall til godkjent avfallsmottak.



Isoleringsruter: Norske ruter fra 1965 – 75 og importerte ruter fram til 1980, inneholder som oftest PCB. Rutene må merkes og leveres som farlig avfall når de kasseres.

PCB i betong, maling og fuger

PCB ble brukt i elastiske fuger. PCB er også blitt brukt i mørtel og maling. Betong og andre materialer som er påført produkter med innhold av PCB eller som er i kontakt med slike, vil også inneholde PCB i en sone nær kontaktflaten.

Strengere reaksjoner

Myndighetenes reaksjon ved eventuelle brudd vil nå skjerpes. Brudd på regelverket følges opp med pålegg om tiltak. Tvangsmulkt eller politianmeldelse vil bli vurdert dersom virksomheten ikke er i henhold til regelverket.

Byggeier er ansvarlig

Byggeier har et selvstendig ansvar for å ha kjennskap til krav og ha tilstrekkelig kunnskap for å forebygge at produkter med farlige stoffer gir helseskade eller miljøforstyrrelser. Byggeier har ansvar for korrekt håndtering av PCB-holdige produkter og avfall. Det betyr at eieren

er forpliktet til å kartlegge og opplyse hva som finnes av farlig avfall i bygget/anlegget forut for igangsetting av rive-, ombyggings- eller rehabiliteringsarbeider. Byggeier er også ansvarlig for å følge opp og sikre at arbeidet blir utført av faglig kompetente personer i overensstemmelse med gjeldende forskrifter. Også den som oppbevarer, transporterer eller håndterer PCB-holdig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning og sikre at PCB ikke kommer ut i naturen.

PCB i mennesker og dyr

PCB er en av myndighetenes prioriterte miljøgifter. PCB er giftig, kreftfremkallende og kan føre til reproduksjons- og nevrologiske skader. Barn er særlig utsatt for effektene. Miljøgiften lagres i fettvev og oppkonsentreres i næringskjeden. PCB er årsaken til mange av kostholdsrådene i våre fjorder og i Mjøsa.

EAL-koder PCB

- PCB-holdige isolerglassruter EAL-kode 170902 og avfallsstoff nr. 7211
- PCB-holdige kondensatorer EAL-kode 160209 og avfallsstoff nr. 7210

Les mer

- Om PCB, kartleggingshjelp, regelverket, handlingsplanen og avfallsordningene. Du finner også veilederen "Identifisering av PCB i norske bygg" på www.sft.no
- Om aksjonen: www.fylkesmannen.no
- Om PCB-kondensatorer og EE-avfall: www.renas.no
- Om PCB-isolerglassruter og finansieringsordningen: www.ruteretur.no
- Mer om PCB på www.miljostatus.no
- Regelverk om helse- miljø og sikkerhet i forskjellige bransjer: www.regelhjelp.no

Statens forurensningstilsyn

Postboks 8100 Dep,
0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no